

Uzasadnienie

W związku z wypełnieniem zobowiązań Państwa Polskiego względem wymogów wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, ze zm.) Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022 jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty został wyznaczony na podstawie decyzji Komisji Europejskiej z dnia 12 grudnia 2008 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669)(2011/64/UE). Następnie obszar został zatwierdzony prawem krajowym, tj. rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Radwi, Chocieli i Chotli (PLH320022) (Dz. U. z 2022 r. poz. 14). Obszar zlokalizowany jest na terenie województwa zachodniopomorskiego, w powiecie koszalińskim, w gminie Biesiekierz, Manowo, Bobolice, Świeszyno, Polanów, oraz w powiecie białogardzkim, w gminie Karlino, Białogard, Tychowo.

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, należy w szczególności, ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.), dalej zwaną ustawą o ochronie przyrody.

W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, oraz koordynujący w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy, funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania, obowiązany jest do sporządzenia oraz przyjęcia środków ochrony, o których mowa w regulacji art. 28 ustawy o ochronie przyrody.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej jego ochrony, czyli podjęcie stosownych środków ochrony mających na celu utrzymanie (jeżeli jest właściwy) lub przywrócenie (jeżeli jest niezadowolający lub zły) właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru. Obowiązek osiągnięcia tak sformułowanego celu działań ochronnych na gruntach o różnej strukturze własności, w tym w szczególności stanowiących własność prywatną, wymogła na ustawodawcy decyzja o nadaniu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 statusu normy prawnej ustanawianej w formie zarządzenia jako akt prawa miejscowego.

Szczegółowy tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych oraz zakres prac koniecznych do wykonania na potrzeby przygotowania projektu planu, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r. poz. 99).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:

- a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk;
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3;
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.
- 5) wskazania do zmian w istniejących planach ogólnych gminy, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Ponadto, przy opracowaniu projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022, kierowano się także, oprócz wyżej przytoczonych aktów prawa powszechnie obowiązującego, wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 12 grudnia 2012 r. „w sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” oraz Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie jako organ sprawujący nadzór nad obszarem, obowiązany był do dokonania szeregu czynności obejmujących m.in.:

- 1) Opis granic obszaru, który dokonano w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w oparciu o punkty węzłowe dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz.U z 2024 r. poz. 342 z późn. zm.);
- 2) Ustalenia terenu objętego projektem planu zadań ochronnych na podstawie weryfikacji przesłanek określonych przepisem art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody.

Teren objęty planem zadań ochronnych to część obszaru Natura 2000 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022 znajdująca się poza gruntami zarządzanymi przez PGL LP, zajmująca powierzchnię 5357,107 ha. Dla terenów będących w zarządzie PGL LP, zostały sporządzone Aneksy do Planów urządzenia lasu zawierające zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022 dla: Nadleśnictwa Gościno na lata 2016-2025, zatwierdzony przez Ministra Klimatu i Środowiska pismem znak: DLŁ-WGL.8100.21.2023.LP z dnia 30 maja 2023 r., Nadleśnictwa Białogard na lata 2017-2026, zatwierdzony przez Ministra Klimatu i Środowiska pismem znak: DLŁ-WGL.8100.13.2023.LP z dnia 23 maja 2023 r., Nadleśnictwa Bobolice na lata 2019-2028, zatwierdzony przez Ministra Klimatu i Środowiska pismem znak: DLŁ-WGL.8100.22.2023.LP z dnia 31 maja 2023 r., Nadleśnictwa Manowo na lata 2016-2025, zatwierdzony przez Ministra Klimatu i Środowiska pismem znak: DLŁ-WGL.8100.30.2023.LP z dnia 7 czerwca 2023 r., Nadleśnictwa Polanów na lata 2017-2026, zatwierdzony przez Ministra Klimatu i Środowiska pismem znak: DLŁ-WGL.8100.24.2023.LP z dnia 5 czerwca 2023 r., Nadleśnictwa Tychowo na lata 2018-2027, zatwierdzony przez Ministra Klimatu i Środowiska pismem znak: DLŁ-WGL.8100.14.2023.LP z dnia 23 maja 2023 r. Zgodnie z art. 28 ust. 11 pkt. 3a ustawy o ochronie przyrody planu zadań ochronnych nie sporządza się dla obszaru Natura 2000 lub jego części pokrywającego się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa dla którego zatwierdzono plan urządzenia lasu uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ww. ustawy.

- 3) Ustalenia oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000

na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także indywidualnego zestawu wskaźników, przyjętych na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz raportów i notyfikacji, o których mowa w art. 38 tej ustawy. Dokonana ocena wykazała, iż siedliska przyrodnicze oraz gatunki, stanowiące przedmioty ochrony w obszarze, zinventaryzowane w zasięgu niniejszego pzo:

- 3110 Jeziora lobeliowe, uzyskały ocenę niezadowalającą U1;
- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, uzyskały ocenę niezadowalającą U1;
- 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, uzyskały ocenę właściwą FV;
- 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*), uzyskały ocenę właściwą FV;
- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), uzyskały ocenę niezadowalającą U1;
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), uzyskały ocenę niezadowalającą U1;
- 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, uzyskały ocenę niezadowalającą U1;
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), uzyskały ocenę właściwą FV;
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*), uzyskały ocenę niezadowalającą U1;
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), uzyskały ocenę niezadowalającą U1;
- 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), uzyskały ocenę niezadowalającą U1;
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe), uzyskały ocenę niezadowalającą U1;
- 1902 Obuwik pospolity *Cypripedium calceolus*, uzyskał ocenę złą U2;
- 1060 Czerwończyk nieparek *Lycanea dispar*, uzyskał ocenę właściwą FV;
- 1084 Pachnica dębowa *Osmoderma eremita*, uzyskał ocenę właściwą FV;
- 1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*, uzyskał ocenę złą U2;
- 1163 Głowacz białopłetwy *Cottus gobio*, uzyskał ocenę niezadowalającą U1;
- 1106 Łosoś atlantycki *Salmo salar*, uzyskał ocenę XX;
- 1196 Minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, uzyskał ocenę XX;
- 1099 Minóg rzeczny *Lampetra fluviatilis*, uzyskał ocenę XX;
- 1032 Skójka gruboskorupowa *Unio crassus*, uzyskała ocenę XX;
- 1355 Wydra europejska *Lutra lutra*, uzyskała ocenę XX;

W niniejszym planie w odniesieniu do siedlisk 3270, 4010, 7120, 7150, 9150, 9170 oraz gatunku 1528, z uwagi na ich niewystępowanie w całym obszarze Natura 2000 PLH320022 (obecne natomiast w

rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Radwi, Chocieli i Chotli) w poszczególnych załącznikach (3, 4, 5) zamieszczono informację „*Nie określa się. Weryfikacja występowania siedliska/gatunku w obszarze*”. Z kolei dla siedlisk 4030, 6410, 7110, 7220, 9190, 91D0 oraz gatunku 1166, występujących w obszarze PLH320022, ale poza terenem objętym pzo (na gruntach LP objętych PUL uwzględniającymi zakres o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody), w poszczególnych załącznikach (3, 4, 5) zamieszczono informację „*Nie określa się. Wszystkie zasoby siedliska/gatunku w obszarze znajdują się poza obszarem objętym niniejszym planem*”.

4) Przeanalizowania istniejących i potencjalnych zagrożeń dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu zachowania przedmiotu ochrony obszaru oraz oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych i gospodarczych i ich możliwego wpływu na parametry oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych. Dokonana analiza wykazała, iż do najistotniejszych istniejących i/lub potencjalnych zagrożeń obszaru odpowiadających w głównej mierze za określony powyżej stan ochrony siedlisk przyrodniczych należy w szczególności zaliczyć:

a) *G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie*

Zagrożenie dot. przede wszystkim płątów siedliska 3110, 3150 wykorzystywanych rekreacyjnie oraz wędkarsko.

b) *A03.03 Zaniechanie, brak koszenia*

Brak użytkowania siedliska 6510 prowadzi do pogarszania się jego stanu ochrony.

d) *J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie;*

Zagrożenie istniejące dla siedlisk wodnych, torfowiskowych oraz siedlisk gatunków podlegających dawnym melioracjom odwadniającym, zagrożenie potencjalne związane z możliwością odtwarzania lub utrzymywania sieci melioracyjnej.

e) *B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew*

Kluczowe zagrożenie istniejące oraz potencjalne dla siedlisk leśnych.

f) *K02.01 Zmiana składu gatunkowego, sukcesja*

W obszarze objętym niniejszym pzo zagrożenie istniejące dla siedlisk łąkowych pozbawionych użytkowania oraz dla siedlisk torfowiskowych zaburzonych na skutek dawnych melioracji oraz zmiany klimatu (niedobory opadów, susze). Zagrożenie istotne dla stanowisk obuwika pospolitego 1902 oraz czerwończyka nieparka 1060.

g) *M01.02 Susze i zmniejszenie opadów*

Zagrożenie istniejące oraz potencjalne. Utrzymujący się deficyt opadów pogorsza stan wszystkich siedlisk występujących w obszarze, a w szczególności siedlisk zależnych od wód, poprzez intensyfikację niekorzystnych procesów, w tym intensyfikację sukcesji, czy rozwój gatunków ekspansywnych. Skutki oddziaływania zagrożenia widoczne są szczególnie w obrębie siedlisk: 3110, 3150, 3160, 3260, 7140, 7230, 91E0 oraz siedlisk gatunków: 1060, 1188, 1099, 1163.

h) *J02.05.05 Niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy*

Bariery zaburzające ciągłość cieków oraz ich morfologię dotyczą zarówno siedliska rzeczne 3260 jak i powiązanych z nim gatunków migrujących, przede wszystkim: 1099, 1106.

i) *H01.05, H02.06 Rozproszone zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych z powodu działalności związanej rolnictwem i leśnictwem*

Zagrożenia istniejące oraz potencjalne dla siedlisk wodnych (w szczególności oligo, mezo i dystroficznych: 3110, 3160, 3260) jak i powiązanych z nimi wrażliwych gatunków: 1032, 1096, 1163.

j) *F02 Rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych*

Zagrożenie wpływające na trofię wrażliwych siedlisk wodnych 3110, 3160.

k) *H05.01 Odpadki i odpady stałe*

Zagrożenie dotyczy w szczególności użytkowanych rekreacyjnie i wędkarsko siedlisk wodnych oraz siedlisk leśnych w pobliżu terenów zabudowanych.

5) Sformułowania celów działań ochronnych do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający ich monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji.

W odniesieniu do wszystkich siedlisk przyrodniczych występujących w obszarze występuje dość duże zróżnicowanie ocen dla poszczególnych płatów, dlatego też utrzymanie lub poprawa ocen wskaźników odnosi się do konkretnego % powierzchni danego siedliska. Cele działań ochronnych zostały sformułowane w oparciu o szczegółowe badania terenowe przeprowadzone na potrzeby sporządzenia dokumentacji do planu zadań ochronnych. Uwzględniają one istniejące uwarunkowania społeczno-gospodarcze oraz panujące ograniczenia wynikające z negatywnego oddziaływania zmian klimatycznych, przy zachowaniu jednak ogólnej zasady przybliżenia obszaru do stanu „przyrodniczo optymalnego”, tj. przywrócenia właściwego stanu ochrony przedmiotowi ochrony na poziomie obszaru Natura 2000.

Cele ochrony, jakie założono w niniejszym zarządzeniu polegające na utrzymaniu lub poprawie poszczególnych wskaźników, ściśle uzależnionych od dostępności wody pochodzącej z opadów atmosferycznych – są determinowane przez czynniki klimatyczne (zmiana klimatu, susze)

Uwzględniają one istniejące uwarunkowania społeczno-gospodarczych oraz panujące ograniczenia (wynikające negatywnego oddziaływania zmian klimatycznych), przy zachowaniu jednak ogólnej zasady przybliżenia obszaru do stanu „przyrodniczo optymalnego”, tj. przywrócenia właściwego stanu ochrony wszystkim przedmiotom ochrony na poziomie obszaru Natura 2000.

Konieczność ustalenia szczegółowych celów ochrony wynika z zarzutów formalnych Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., zn. INFR(2021)2025 C(2021)2179, w sprawie obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000. Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć, tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

1. *indywidualnie określone dla danego obszaru, tj. ustalone na poziomie obszaru;*
2. *kompleksowe, tj. obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;*
3. *indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, tj. jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;*
4. *indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, tj. wyraźnie określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć;*

pożyczany stan musi być:

- a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny (umożliwiający monitorowanie);
- b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);
- c) kompleksowy (atrybuty i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);
- d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);
- e) odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach;

Zatem, szczegółowe cele działań ochronnych określono na poziomie wskaźników stanu ochrony odpowiadających poszczególnym parametrom stanu ochrony w ten sposób, żeby były określone docelowe, wynikające z metodyki Państwowego Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, konkretne miary wskaźników.

- 6) Ustalenia działań ochronnych zapewniających skuteczne i efektywne osiągnięcie celów działań ochronnych. Działania uwzględniają istniejące uwarunkowania społeczno-gospodarcze (grunty prywatne) oraz panujące ograniczenia (wynikające negatywnego oddziaływania zmian klimatycznych), przy zachowaniu jednak ogólnej zasady przybliżenia obszaru do stanu „przyrodniczo optymalnego”, tj. przywrócenia właściwego stanu ochrony wszystkim przedmiotom ochrony na poziomie obszaru Natura 2000.
- 7) Zaprojektowania działań dotyczących monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych zgodnie z wymogami ich ochrony. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie wykonywany w oparciu o parametry i wskaźniki zawarte w metodyce Państwowego Monitoringu Środowiska Głównego Inspektora Ochrony Środowiska lub innych metodykach przyrodniczych uznanych przez pełniącego nadzór nad obszarami Natura 2000 wraz z oceną skuteczności przeprowadzonych działań ochronnych. Realizacja działań monitoringowych umożliwi w przyszłości sprawującemu nadzór nad obszarem realizację dyspozycji określonej brzmieniem przepisu art. 31 ustawy o ochronie przyrody.
- 8) Dokonania szczegółowej analizy zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz obowiązujących studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin: Białogard, Bobolice, Karlino, Manowo, Polanów Świeszyno, Tychowo, Biesiekierz, których realizacja potencjalnie może stworzyć ryzyko naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Na podstawie dokonanej analizy ustalono, że zachodzi konieczność dokonywania zmian w powyższych dokumentach planistycznych.
- 9) W trakcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, ustalono brak potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru Natura 2000 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022. Brak takiej potrzeby wynika przede wszystkim z faktu przeprowadzenia szczegółowej inwentaryzacji terenowej, która dostarczyła prawdopodobnie pełnej wiedzy na temat rozmieszczenia i stanu ochrony przedmiotu ochrony w obszarze. Przeprowadzone prace terenowe pozwoliły zidentyfikować kluczowe zagrożenia dla przedmiotu ochrony a także ich źródła i zakres oddziaływania. Stąd uznano, iż sporządzanie planu ochrony nie jest uzasadnione.

Z powyższych powodów (pełne rozpoznanie rozmieszczenia przedmiotów ochrony), również nie zaplanowano działań z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy.

Organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie

przyrody, ma obowiązek zapewnienia możliwości zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu tego dokumentu, a także zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 4 ww. ustawy, obligatoryjnie zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obowiązany jest do podania informacji o projektach planów zadań ochronnych tworzonych dla form ochrony przyrody, umieszczonej w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 wyż. cyt. ustawy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obwieszczeniem z dnia 17 października 2017 r. (znak WOPN-ON.6320.14.2017.RCh) podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022.

Powyższy obowiązek w zakresie podania ww. informacji do publicznej wiadomości wykonano zgodnie z czynnościami określonymi w przepisie art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, publikując w ustawowo przewidzianym terminie wskazane wyżej informacje:

- 1) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie,
- 2) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie,
- 3) na tablicy ogłoszeń wszystkich jednostek samorządu terytorialnego objętych granicami obszaru Natura 2000,
- 4) w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu.

Podstawowym środkiem realizacji przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie obowiązku wynikającego z przepisu art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, mającego na celu „zapewnienie możliwości udziału zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000”, było zorganizowanie i przeprowadzenie z udziałem Wykonawcy projektu planu, cyklu dwóch spotkań dyskusyjnych w formule spotkań zdalnych. Pierwsze spotkanie odbyło się w dniu 24 listopada 2021 r. natomiast drugie w dniu 09 marca 2022 r. W trakcie pierwszego spotkania Wykonawca zaprezentował wyniki prowadzonych badań dotyczące siedlisk i gatunków stwierdzonych w obszarze objętym PZO. Dokonano charakterystyki poszczególnych siedlisk i gatunków obejmującej występowanie i stan ochrony. Przedstawiono również zidentyfikowane zagrożenia mające istotny wpływ na stwierdzone siedliska i gatunki. Zaprezentowano także ogólne cele ochrony. Podczas drugiego spotkania omówiono propozycje celów ochrony, działań ochronnych oraz wskazań do istniejących i przygotowywanych dokumentów planistycznych.

Zaproszeni przedstawiciele organów, instytucji oraz podmiotów zainteresowanych ochroną obszaru, stworzyli tzw. Zespół Lokalnej Współpracy tj. grupę roboczą pracującą nad opracowaniem projektu planu.

W skład Zespołu Lokalnej Współpracy dla obszaru o znaczeniu Wspólnotowym Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022, poza przedstawicielami RDOŚ w Szczecinie weszli reprezentanci oraz przedstawiciele następujących grup interesu:

- 1) Klubu Przyrodników;
- 2) Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty;
- 3) Urzędu Gminy Świeszyno;
- 4) Nadleśnictw: Gościno, Manowo, Bobolice, Białogard, Tychowo, Polanów;
- 5) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- 6) Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu.

Przygotowany do konsultacji społecznych projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla niniejszego obszaru uzyskał w dniu 01 października 2025 r. akceptację Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, obwieszczeniem z dnia 16 października 2025 r. (znak: WNR.6320.15.2025.PW) podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022, zgodnie z czynnościami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, publikując w ustawowo przewidzianym terminie wskazane wyżej informacje w formie obwieszczenia z dnia 16 października 2025 r., tj.:

- 1) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie,
- 2) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie,
- 3) na tablicy ogłoszeń wszystkich jednostek samorządu terytorialnego objętych granicami obszaru Natura 2000,
- 4) w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu, tj. Gazeta Wyborcza, wydanie z dnia 16 października 2025 r.

Na etapie procedury konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych wpłynęły następujące uwagi i wnioski ze strony opinii publicznej:

Lp.	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
Podmiot zgłaszający: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska		
1.	<i>W załączniku nr 3 4 i 5 powinna znaleźć się informacja dot. siedlisk 3270, 4010, 7150, 9150, 9170 i gatunku 1528, które dalej widnieją w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Radwi, Chocieli i Chotli (PLH320022) (Dz. U. z 2022 r. poz. 14). Proponowany zapis: „Nie określa się. Weryfikacja występowania siedliska/gatunku w obszarze”. Podobnie we wszystkich trzech załącznikach powinna znaleźć się informacja dot. siedlisk 4030, 6410, 9190, 91D0 i gatunku 1166 np. „Nie określa się. Wszystkie zasoby siedliska/gatunku w obszarze znajdują się poza obszarem objętym niniejszym planem”.</i>	Uwagę uwzględniono. Wprowadzono stosowne zmiany w załącznikach oraz w uzasadnieniu. Analogicznie dokonano korekt także w odniesieniu do siedlisk 7110, 7120, 7220 nie występujących w całym obszarze Natura 2000 lub poza obszarem objętym planem.
2.	<i>W uzasadnieniu do zarządzenia powinna znaleźć się z kolei informacja dotycząca siedlisk: 3270, 4010, 7150, 9150, 9170 i gatunku 1528 nt. aktualnego stanu wiedzy tj. np. braku rozpoznania siedliska/gatunku podczas ostatnich badań.</i>	Uwagę uwzględniono. Wprowadzono stosowne uzupełnienie informacji w uzasadnieniu (także w odniesieniu do 7120).
3.	<i>Uzasadnienie powinno zostać uzupełnione również o informację, że siedliska: 4030, 6410, 7110, 9190 i 91D0 oraz gatunek 1166 występują jedynie na gruntach Lasów Państwowych, dla których ustanowiono plan urządzenia lasu, uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.</i>	Uwagę uwzględniono. Wprowadzono stosowne uzupełnienie informacji w uzasadnieniu (także w odniesieniu do 7220).
4.	<i>Ponadto w uzasadnieniu powinna znaleźć się również informacja dotycząca terminów obowiązywania operatów rybackich, o których wspomniano w załączniku nr 5.</i>	Uwagę uwzględniono. Umowa użytkowania wód jeziora Czerwonego, zgodnie z informacją uzyskaną od PZW w Koszalinie zawarta jest do dnia 31 marca 2026 roku. Umowy na użytkowanie jezior pomiędzy Starostwem w Koszalinie a PZW w Koszalinie zawierane są na okres 10 -letni. Tut. Organ podejmie stosowne kroki w celu ustalenia zasad zagospodarowania (w tym wyłączenia z użytkowania) wód stanowiących cenne siedliska przyrodnicze z właściwymi zarządcami oraz

		użytkownikami.
5.	<i>W załączniku nr 3 wątpliwości budzi dwukrotne wymienienie zagrożeń dla gatunków 1106. Proszę o sprawdzenie, czy nie doszło tu do pomyłki.</i>	Uwagę w części uwzględniono. Usunięto niepotrzebny zapis dla gatunku 1106 w nowym wierszu dot. braku zagrożeń. Dodane zagrożenie potencjalne F05.04 dotyczy jedynie gatunku 1106 stąd dwukrotne wymienienie zagrożeń dla tego przedmiotu.
6.	<i>W załączniku nr 4 dla siedliska 7140 wskazano parametr stanu U1 dla wskaźnika „Stopień uwodnienia”, jako „poziom wody wynosi od -10 do -30cm cm poniżej powierzchni torfowiska”. Tymczasem zgodnie z metodyką GIOŚ stan U1 określany jest jako: „poziom wody mierzony w piezometrze -10 -20cm cm poniżej powierzchni torfowiska”. Należy to skorygować albo wyjaśnić w uzasadnieniu. Ponadto dla siedliska 7140 należy dopisać opis dla wskaźnika „Obce gatunki inwazyjne” dla oceny FV (brak gatunków inwazyjnych).</i>	Uwagę uwzględniono. Wprowadzono stosowne zmiany w załączniku 4.
7.	<i>Również dla siedliska 7230 niewłaściwie scharakteryzowano wskaźnik „Gatunki charakterystyczne” na poziomie U1. Jest: „Ocena niezadowalająca U1: występują 1-2 gatunki charakterystyczne dla siedliska o pokryciu co najmniej 20%”, a powinno być: „4-8 gatunków charakterystycznych, lub pokrycie na transekcji 20-50%”. Należy to skorygować albo wyjaśnić w uzasadnieniu.</i>	Uwagę uwzględniono. Wprowadzono stosowne zmiany w załączniku 4.
8.	<i>Ponadto należy uzupełnić załącznik 4 o co najmniej o wskaźniki kardynalne dla gatunku obuwik pospolity. Obecnie w załączniku nr 4 odniesiono się jedynie do wskaźnika „Ocienienie”, podczas gdy wskaźników kardynalnych jest 4: „Liczba kęp”, „Wysokie byliny/gatunki ekspansywne - konkurencyjne” oraz „wysokość runi (średnia wysokość głównej masy roślinności”. Ewentualnie należy wyjaśnić w uzasadnieniu przyczyny ich braku.</i>	Uwagę uwzględniono. Uzupełniono niniejszy załącznik o wskazane informacje.
9.	<i>W zakresie załącznika 5 należy uzupełnić kolumnę „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie” w wierszach: lp. 9 – należy zmienić „Właściciele/użytkownicy gruntów, właściwy miejscowo Starosta” na „Właściciele/użytkownicy gruntów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, właściwy</i>	Uwagi uwzględniono. Wprowadzono stosowne korekty w załączniku 5.

miejscowo Starosta”;

lp. 11 - należy zmienić „Właściciele/użytkownicy użytków zielonych, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie” na „Właściciele/użytkownicy użytków zielonych na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie”;

lp. 16 - należy zmienić „Właściciele/użytkownicy gruntów” na „Właściciele/użytkownicy gruntów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”;

lp. 18, 19, 20 i 21 – należy zmienić „Właściwy Starosta Powiatowy, właściciele/użytkownicy gruntów” na „Właściwy Starosta Powiatowy w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, właściciele/użytkownicy gruntów na podstawie porozumienia z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”;

lp. 23 - należy zmienić „Właściciele, zarządcy/dzierżawcy gruntów” na „Właściciele, zarządcy/dzierżawcy gruntów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”;

lp. 25 - należy zmienić „Właściciele lub zarządcy/dzierżawcy gruntów, Wójt gminy Biesiekierz” na „Właściciele lub zarządcy/dzierżawcy gruntów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, Wójt gminy Biesiekierz”;

Z kolei dla działań mających charakter rolniczy (tam, gdzie jest podział na działania obligatoryjne i fakultatywne) podmiot odpowiedzialny za realizację działań powinien zostać przedstawiony z podziałem na ww. 2 rodzaje działań. Dla działań obligatoryjnych powinno być: „Właściciel i posiadacz lub dzierżawca gruntu”, zaś dla działań fakultatywnych powinno być: „Właściciel, posiadacz lub dzierżawca gruntu na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości albo na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem

	<p><i>Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcą nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”.</i></p> <p><i>W wierszu nr 24, w kolumnie z działaniami ochronnymi dla gatunku 1060, działania: „Wykluczenie prac z zakresu utrzymania i konserwacji systemów melioracyjnych. Pozostawianie pasa szerokości co najmniej 1 metra bez wypasu i koszenia wzdłuż cieków i rowów melioracyjnych. Usuwanie gatunków inwazyjnych, takich jak nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> i późna <i>Solidago gigantea</i> oraz łubin trwały <i>Lupinus polyphyllus</i>.”, nie są działaniami obligatoryjnymi. Należy przenieść je do działań fakultatywnych. Na koniec, należy wskazać, że zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Klimatu i Środowiska, wyrażenie „w porozumieniu z” należy zastąpić wyrażeniem „na podstawie porozumienia”.</i></p>	
10.	<p><i>Ponadto należy zwrócić uwagę na nieprecyzyjne zapisy załącznika nr 6. Niewłaściwym zapisem jest zapis „ W przypadku aktualizacji Studium wprowadzenie, w części dotyczącej ochrony środowiska – obszaru Natura 2000 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022, zapisów zapewniających: 1. objęcie szczególną ochroną siedliska przyrodnicze: (...)”. Należałoby sprecyzować, jakie zapisy powinny być wprowadzone do tych dokumentów planistycznych, aby zabezpieczyć przedmioty ochrony obszaru. Ewentualnie usunąć to wskazanie jako nieprecyzyjne i zbyt ogólne.</i></p>	<p>Uwagę uwzględniono.</p> <p>Doprecyzowano zapisy w załączniku 6.</p>
11.	<p><i>Należy zwrócić uwagę na niewłaściwy zapis w odnośniku, znajdującym się w załączniku nr 1 do projektu zarządzenia tj. zapis: „Układ współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 jest jednym z układów tworzących państwowy system odniesień przestrzennych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 1 pkt. 4) w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz.U. z 2024 r. poz. 342 z późn. zm.)”. Zapis powinien brzmieć: „Układ współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 jest jednym z układów tworzących państwowy system</i></p>	<p>Uwagę uwzględniono.</p> <p>Dokonano stosownej korekty w załączniku 1.</p>

	odniesień przestrzennych, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz.U. z 2024 r. poz. 342 z późn. zm.)”. Ewentualnie należy zastosować brzmienie, jak w rozporządzeniach wyznaczających obszary Natura 2000.	
Nadleśnictwo Bobolice		
12.	<p>Uwagi do zapisu dotyczącego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu wokół Jeziora Czerwonego - działania ochronne, przedmiot ochrony 3110.</p> <p>Nadleśnictwo Bobolice nie zgadza się z zaproponowaną treścią zapisu i wnioskuje o jego zmianę. Na obszarze Jeziora Czerwonego od wielu lat funkcjonuje kąpielisko oraz pole namiotowe, zlokalizowane w wydzielaniu 96b. Z uwagi na znaczną presję społeczną i rekreacyjną w tym rejonie, Nadleśnictwo postuluje utrzymanie istniejącego kąpieliska oraz uwzględnienie w zapisach planu możliwości dalszego użytkowania tego terenu w dotychczasowy sposób, przy jednoczesnym zachowaniu zasad ochrony przyrody.</p>	<p>Uwagę w części uwzględniono.</p> <p>Przedmiotowe zapisy nie stoją w sprzeczności z istniejącym zagospodarowaniem. Zmodyfikowano treść działania w załączniku 5. Tut. RDOŚ ma wiedzę o istnieniu zorganizowanego miejsca wypoczynku w wydz. 96k jednakże zakres planu nie obejmuje gruntów LP.</p>
13.	<p>Uwagi do zapisu dotyczącego modyfikacji w zakresie gospodarki leśnej- przedmioty ochrony 9110 i 9130</p> <p>W odniesieniu do zapisu: „Pozostawienie w ramach każdej rębni na powierzchni manipulacyjnej nie mniej niż 10% powierzchni drzewostanu macierzystego wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi (nienaruszone wszystkie warstwy), w postaci biogrup lub większej liczby kęp; zaleca się, aby wielkość biogrupy w miarę możliwości wynosiła co najmniej 6 arów” Nadleśnictwo proponuje zmianę na: „Pozostawienie w ramach każdej rębni na powierzchni manipulacyjnej nie mniej niż 5% powierzchni drzewostanu macierzystego wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi (nienaruszone wszystkie warstwy), w postaci biogrup lub większej liczby kęp; zaleca się, aby wielkość biogrupy w miarę możliwości wynosiła co najmniej 5 arów.” Zmiana ta umożliwi realizację celów ochronnych przy jednoczesnym zachowaniu racjonalności prowadzenia gospodarki leśnej.</p>	<p>Uwagi nie zasadna.</p> <p>Działania dedykowane są płatom siedlisk poza gruntami LP.</p>

Ponadto na etapie konsultacji społecznych Nadleśnictwo Polanów poinformowało tut. Organ o nabyciu przez Nadleśnictwo działki nr 535, obr. Żydowo, gm. Polanów. Działka ta dotychczas była objęta zakresem niniejszego planu. Konieczność wyłączenia przedmiotowego terenu z pzo wiązała się korektą załącznika graficznego (nr 2) oraz z uwagi na występowanie w jego obrębie płatów siedlisk przyrodniczych (7140, 7220, 9130, 9160, 91E0) z weryfikacją zagrożeń (nr 3), celów (nr 4), działań (nr 5) oraz wskazań do zmian w dokumentach planistycznych (nr 6). Analogicznej korekty załącznika graficznego (nr 2) dokonano w przypadku pozostałych niewielkich działek w obszarze Natura 2000 nabytych przez N-ctwo Polanów (w ich obrębie nie występują przedmioty ochrony).

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190), Wojewoda Zachodniopomorski pismem z dnia 11 grudnia 2025 r. znak: P-1.0522.25.2025.KD uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022.